

De seksuele meerderjarigheid zal worden geharmoniseerd.

22 oktober 2014, Opinie VCP

** Verwarrend*

“Meer dan honderd jaar geleden werd de leeftijd voor 'seksuele handelingen' in België opgetrokken van veertien naar zestien, om kinderen te beschermen. Alleen vergat men de leeftijdsgrens voor 'seksuele penetratie' te verhogen. Resultaat: iemand van veertien kan volgens de wet instemmen met penetratie, iemand van vijftien kan dat niet, iemand van zestien dan weer wel. Anders gezegd: op veertien jaar is tongzoenen verboden, penetreren niet.

Raf Terwingen lanceerde als Kamerlid voor CD&V in 2009 het idee om de leeftijd voor seksuele handelingen te verlagen naar veertien jaar, om die anomalie weg te werken. Het voorstel veroorzaakte zoveel consternatie, dat het nooit tot een wetsvoorstel kwam. Ook vandaag blijft het een gevoelig thema. (Het laatste Nieuws, 29 oktober 2009).”

“Nu zijn seksuele handelingen onder de leeftijd van 16 jaar strafbaar, maar in de praktijk zijn veel jongeren eerder actief van tongzoenen tot seksueel contact. De Jeugdraad en ook Sensoa vragen dat er een aangepast wettelijk kader komt, waarin zowel de bescherming van minderjarigen is opgenomen, maar tegelijk ook de realiteit. Erika Frans van Sensoa ziet een duidelijk verschil tussen seksuele handelingen tussen jongeren onderling en tussen jongeren en volwassenen. Het eerste zou uit het strafrecht gehaald moeten worden, in het tweede geval zou de leeftijdsgrens wel belangrijk zijn (De Redactie. Hervorm wet op seksuele meerderjarigheid, 21 oktober 2014) “

“De wetgeving omtrent de leeftijd van seksuele meerderjarigheid zal worden geharmoniseerd”, staat te lezen op pagina 87 van het federale regeerakkoord. Het is een antwoord op de vraag van de Vlaamse Jeugdraad, Sensoa, het Kinderrechtencommissariaat en de vzw Jong en Van zin. Zij zijn vragende partij. (Regering legt seks op 14 op tafel, De Morgen, 18 oktober 2014).

In België werd vanaf 1 mei 1990 de grens tussen minderjarigen en volwassenen vastgesteld op de leeftijd van 18 jaar. Een jongere van minder dan 18 jaar wordt als handelingsonbekwaam beschouwd (Wikipedia minderjarigheid).

**De wet*

We stellen voor om de leeftijd voor het legaliseren van penetratie te verhogen naar minstens 16 jaar. Deze leeftijd zou dan samenvallen met de leeftijd voor seksuele meerderjarigheid.

We zien dat bij het drinken van alcohol de wettelijke leeftijd een richtlijn is voor de hele gemeenschap. Waarom niet a fortiori voor geslachtsgemeenschap?

Daarbij worden ook pedofielen en verkrachters beter gescreend. We weten dat zij graag jongeren tussen 14 en 16 jaar aanranden, omdat die makkelijk beïnvloedbaar zijn. Anders kunnen zij immers opwerpen dat de persoon instemde, terwijl dat niet het geval was.

Een tiener weet nog niet goed wat hij wil en is weinig stabiel in zijn emoties. Ook voor hen is het goed om een grens aan te geven.

Als we kijken naar de polls, dan zien we dat de publieke opinie geen voorstander is om de leeftijdsgrens %voor seksuele volwassenheid te verlagen naar 14 jaar. Dertig procent is voorstander, 70 %-tegen.

**De praktijk*

'Wikipedia - Veel landen kennen een minimumleeftijd voor seksueel contact (in Nederland 16). Wanneer iemand seksueel contact heeft met een minderjarige beneden die leeftijd, is die persoon strafbaar omdat iemand van die leeftijd nog niet wordt geacht zelfstandig toestemming te kunnen geven. Wel knijpt justitie in veel landen een oogje toe wanneer de seksuele partner slechts enkele jaren ouder is (bijvoorbeeld bij seksueel contact tussen een 14-jarige en een 15-jarige).'

Blijkbaar mag de jeugdrechter de casus zelf beoordelen en is er in die landen geen aanpassing van de wet nodig, om de gevallen onder de 16 niet te criminaliseren. Als we ons steeds aanpassen aan uitzonderingen zal de regel ontaarden.

De gemiddelde leeftijd voor de eerste gemeenschap ligt op 16,8 jaar volgens Sensoa. Het onderzoeksbureau dat dit onderzoek uitgevoerd heeft, wordt niet genoemd. De meerderheid van de jongeren onder de 18 jaar zijn niet seksueel actief volgens professor de Irala (Spanje) . Dus deze resultaten verschillen duidelijk.

** Sensoa*

De informatie van Sensoa moedigt aan tot experimenteel gedrag bij jongeren. De volgende uitspraken komen van hen : *"Zolang beide partijen instemmen, is er niets mis mee." "Die 'kronkels' passen niet meer in een tijdperk waar seksuele handelingen voor jongeren onder de zestien beschouwd worden als een normaal onderdeel van hun ontwikkeling".*

Sensoa zet vanuit haar ideologie tieners aan om te experimenteren. Vormt experimenteren onder de 16 een normaal onderdeel van de ontwikkeling? Wat met de ouders die verantwoordelijk zijn voor hun kind tot het volwassen is, op 18 jaar? Moet de wet worden aangepast of zouden tieners zich kunnen aanpassen aan de wet?

Het verlagen van de leeftijd voor seksuele meerderjarigheid zal het experimenteren in de hand werken. Wat de wet goedkeurt, wordt aanzien als moreel aanvaardbaar.

Moet men wel experimenteren met seks? Is het lichaam van de ander dan geen 'object' in plaats van, zoals de menselijke waardigheid en zeker deze van de vrouw vereist, een 'subject'? Gaan we ze verlagen tot een louter stukje 'vermaak', tot een 'experiment' waar we toevallig eens samen zin in hebben?

Seksualiteit is de kroon op een vaste relatie. Hierbij zijn beiden bereid hun verantwoordelijkheid te dragen, namelijk de zorg voor mekaar en voor de kinderen die kunnen komen.

**Seksuele voorlichting.*

Kinderen worden te vroeg voorgelicht met seksueel actief beeldmateriaal, wat hen ook prikkelt tot experimenteren. Op de lagere school is er geen uitvoerige seksuele voorlichting nodig, nog minder het aanprijzen van contraceptiva. Laat de kinderen zelf met hun vragen komen, zodat ze antwoorden krijgen op maat. Belangrijk is dat het kind nog kind mag zijn.

Op de middelbare school ervaren de tieners dat hun lichaam verandert en volwassen wordt. Dat is *een rijpingsproces* dat enkele jaren in beslag neemt. Laat de tieners eerst, zowel lichamelijk als psychisch, man en vrouw worden. Op die leeftijd interesseert hen de ontwikkeling van hun lichaam en leren ze open relaties aan te gaan met de andere sekse en conflicten te hanteren. Wanneer ze op jonge leeftijd conflicten kunnen hanteren, zullen ze dat later ook kunnen toepassen en voorkomen we zo echtscheidingen.

Op hun zestiende kunnen ze onderwezen worden hoe ze SOA's en ongewenste zwangerschappen kunnen voorkomen, ook dit zonder seksueel actief beeldmateriaal. Men moet hen niet prikkelen om seksueel actief te worden. Eerder moet men hen wijzen op de risico's, zoals een ongeplande zwangerschap en het krijgen van SOA's, ook met het gebruik van voorbehoedsmiddelen.

Vanaf 18 is er een voldoende rijpheid voor het aangaan van een stabiele relatie met bekroning de seksualiteit.

Geslachtsgemeenschap is het delen van iets *intiem*s en vindt het best plaats binnen een veilige stabiele relatie. Vele tienerhartjes zijn reeds gebroken op jonge leeftijd ten gevolge van een relatiebreuk na intieme geslachtsgemeenschap. Het wordt voor die tieners die diep gekwetst zijn moeilijk om nog op volwassen leeftijd een nieuwe partner te vertrouwen. Het wordt voor die tieners die gewoon zijn korte relaties aan te gaan om op volwassen leeftijd nog een duurzame relatie op te bouwen.

Iedereen is het erover eens dat de beroepskeuze best moet worden uitgesteld totdat een jongere beter weet wat hij/zij later echt wil doen. Dit geldt a fortiori voor het kiezen van een levenspartner en vereist de nodige rijpheid.

**Bescherming is heel belangrijk.*

"De focus ligt heel sterk op bescherming van de jeugd", zeggen de organisaties die pleiten voor een hervorming. "Bescherming is heel belangrijk. Maar wij pleiten ook voor een legaal kader waarin seksuele handelingen tussen gelijkwaardige partners en met onderlinge toestemming niet geproblematiseerd worden. Laat staan gecriminaliseerd. Jongeren vandaag zijn ook beter geïnformeerd dan honderd jaar geleden. Wat doen we met een veertienjarige die al jaren een relatie heeft met een leeftijdsgenoot? Hoe kunnen ouders reageren als hun zoon van vijftien om een condoom vraagt? We merken dat daarover veel onzekerheid bestaat (De Redactie. Hervorm wet op seksuele meerderjarigheid, 21 oktober 2014)."

Moet de maatschappij de tieners beschermen die graag tot seks overgaan? Het lijkt ons goed dat de ouders kunnen coachen.

Het aantal ongewenste tienerzwangerschappen neemt toe en contraceptie is niet 100 % veilig. Met de daad van geslachtsgemeenschap zegt het koppel eigenlijk dat een 'eventueel' kind welkom is. Wat als je dochter haar pil vergeet te nemen? Of als het veelbelovende condoom het laat afweten?

Abortuspromotor Amy (ULB) geeft aan dat de pil in dagelijks gebruik liefst bij 8 op 100 vrouwen binnen het jaar faalt (bij tieners ligt dat hoger). Bij het condoom is het nog erger, condooms zijn in 15 % van de gevallen inefficiënt (Goedgezond.be). M.a.w. de kans van tienerzwangerschappen is reëel. Hoeveel tienermeisjes staan er niet alleen voor als ze zwanger zijn geworden? Waar is dan dat vriendje dat niet kon wachten? Die verantwoordelijkheid voor een zwangerschap is loodzwaar voor tieners en daartegen moeten we ze inderdaad beschermen.

Jongeren ervaren het seksueel actief worden als een contradictie: enerzijds 'seks is leuk en mag wel met leeftijdgenoten, zo jong mogelijk' en anderzijds 'seks is gevaarlijk, je moet er een pil en/of condoom bij gebruiken, je moet je laten inenten, screenen...' Wat is het nu, leuk of gevaarlijk? Beide dus.

Seksualiteit binnen een vaste relatie is veilig. Als men een vaste partner heeft is de mogelijkheid op het krijgen van seksueel overdraagbare ziektes minimaal en een 'ongelukje' is toch welkom.

We hebben jaren gestreden tegen kindhuwelijken, huwelijken op jonge leeftijd, en dat doen we nog steeds in arme landen. Gaan we nu de facto tienerrelaties met frequente 'scheidings' aanmoedigen, met alle psychische problemen van dien?

Het kost de overheid massa's geld aan zelfmoordpreventie, verzorgen van psychische problemen, soa's, inenten tegen baarmoederhalskanker (hoewel de efficiëntie daarvan op lange termijn niet eens is bevestigd). En eens die tieners – hoe langer hoe jonger dus – met chlamydia besmet zijn, moeten ze dure ivf-procedures opstarten. Het gaat om jaarlijks honderden miljoenen.

Door tieners aan te leren dat geslachtsgemeenschap past binnen een stabiele relatie, bespaar je hen veel leed. Wie een tiener zwanger ziet, weet dat dit tegen de natuur ingaat. Zij is zelf nog niet volwassen en moet, meestal op haar eentje, de zorg van een baby op zich nemen.

Het wachten en uitstellen van geslachtsgemeenschap zal de relatie verstevigen. Een jongen die echt een bepaald meisje wil, zal wel wachten op zijn 'bruid'. Het is een goede test.